

Muzikos pamokos - nuo meilės iki neapykantos vienas žingsnis?

Nepriklausomai nuo to, ar rimtai nusprendėte savo vaiką mokyti muzikos, ar žiūrite į tai kaip į laikiną pramogą, pirmiausia turite pasirinkti ir nusipirkti muzikos instrumentą. Instrumento pasirinkimas – pirmas žingsnis į muzikos pasaulį. Jis ypač svarbus tiems, kurie muzikos pasaulyje lieka ilgą laiką. Todėl be vaiko noro, kuris, be abejo, yra pagrindinis, tėvai turėtų apsvarstyti dar keletą praktinių momentų.

Do-Re-Mi arba krizės pradžia

Pažįstamas scenarijus: vaikas kankina tėvus begaliniais prašymais: „nupirkite man pianiną (smuiką, fleitą, gitarą...)!“ Anksčiau ar vėliau suaugusieji pasiduoda. Jie nuperka savo jaunajam muzikos mylėtojui trokštamą instrumentą ir, po rimtų šeimos tarybos diskusijų, nusprendžia vaiką leisti mokytis muzikos. Iš pradžių viskas vyksta gerai – po pamokų mylima atžala su švytinčiomis akimis pasakoja apie tai, kaip šiandien grojo abiem rankom(!), kaip tvarkingai nupiešė smuiko raktą. Tėvai džiaugiasi - kiekvieną dieną jų jaunojo muzikanto sėkmė vis labiau pastebima. Vaikas jau groja mažas pjeses ir kažką uoliai rašo muzikos sąsiuvinyje. Kartais, žinoma, jam reikia priminti muzikines namų užduotis, bet kaip be to. Juk muziką jis myli. Vis dar myli.

Palaispniui, kartu su supratimu, kad grojimas – tai ne žaidimas, o rimtas darbas, užsidegimas vaiko akyse gęsta. Bendravimas su mėgstamu "žaislu", kuris atima kaskart daugiau laiko, vaikui suteikia vis mažiau malonumo. Užsiėmimai pradeda panašėti į nemalonias pareigas. Tvirtai nusiteikę neprarasti augančio talento ir tėvai, ir mokytojai dar bando vaiką įkalbėti, įtikinti, priversti, spausti. Galiausiai ateina momentas, kai vaikas sako: „Aš nekenčiu jūsų muzikos!“ ir daugiau neprieina prie instrumento.

Versti ar ne?

Toks klausimas iškilo beveik vienu metu su muzikos mokyklų atsiradimu ir tęsiasi iki šiol. Neišvengiamos prievartos (arba primygtinio įtikinimo) šalininkais dažniausiai yra patys muzikantai. Pagrindinis jų argumentas – asmeninis pavyzdys. „Jei manęs savo laiku nebūtų vertę groti, kažin kas iš manęs būtų išėję. Dabar aš net negaliu įsivaizduoti, kaip gyvenčiau be muzikos“, – sako jie.

Rimtosios muzikos pamokos reikalauja visiško įsipareigojimo, maksimalios koncentracijos ir nepalieka nei laiko, nei energijos lygiai taip pat rimtai užsiimti kažkuo kitu. Todėl daugelis, kurie žengė meno keliu, nebegali iš jo išėiti. Jie tiesiog nieko nemoka taip pat gerai daryti. Bet ne tai yra svarbu. Kasdien kontaktuojant su meno pasauliu, kitaip tariant, su idealiu pasauliu, ypač dvasiškai jautrūs žmonės tampa tiek pakylėtais, kad visos kitos veiklos jiems neatrodo vertos dėmesio. Realus gyvenimas, tolimas nuo įsivaizduojamų idealų, juos mažai jaudina, net gali tapti našta. Muziką jie garbina beveik religingai. Muzikoje įkūnytas platus emocijų spektras juos jaudina daugiau, nei realių žmonių emocijos, o realaus gyvenimo disharmonija ir šurmulyks gali net kelti siaubą. Kažkur sielos gelmėse šie rafinuoti estetai nuoširdžiai gailisi ar net niekina paprasto profano žemiškumą, buitiškumą, pilkumą, taip nesąmoningai slėpdamiesi nuo realaus gyvenimo. Be muzikos, be ryškių emocijų jie savęs neįsivaizduoja. Tokia situacija Jums gali pasirodyti kaip kraštutinumas. Bet iš tikrųjų, tai nėra tokia jau retenybė.

Mes dažnai kalbame apie teigiamą muzikinio ugdymo poveikį vaikams. Bet apie tai, kad muzikos pamokos atima daug laiko nuo vaiko bendravimo su savo bendraamžiais, ir tai gali turėti neigiamos įtakos jo socialinei ir psichologinei raidai, – apie tai kalbėti kažkaip nepriimtina. O be reikalo. Galų gale, kelias į muziką yra sudarytas iš mažų ir didelių aukų. Ir didžiausia auka – atsidėti šiam menui visiškai. Be išlygų. Tik taip galima tapti puikiu ir didžiu muzikantu. Muzikai skirdami tik dalį savęs

taptume geru arba pusėtinu muzikantu ar vienu iš muzikantų amatininkų, kuriems muzika – ne gyvenimo prasmė, o profesija. Pragyvenimo šaltinis. Galiausiai, muzikai galima skirti tik dalį laisvalaikio tampant kompetentingu mėgėju, nieko neaukojant ir nieko neprarandant.

Žinoma, jūs negalite visko nuspėti iš anksto, bet vis tiek, prieš atiduodami vaiką į muzikos mokyklą, tėvai turi suprasti, ko iš tiesų nori pats vaikas, pajusti, kokia rimta yra jo aistra, pagalvoti, kokio likimo jie jam nori. Ir tik tada ieškoti būdų, kaip įgyvendinti šiuos troškimus. Tai reiškia, kad muzikinio ugdymo sistemoje yra svarbu rasti būtent tą lygį, kuris atitiktų jūsų vaiko gebėjimus ir siekius.

Kur mokytis?

Mūsų šalies muzikinį ugdymą sąlyginai galima suskirstyti į bendrąjį ir specialųjį. Bendruoju užsiima įvairios studijos, klubai, mėgėjų būreliai, Jaunimo centrai. Jų siūlomose veiklose, paprastai, lieka daugiau laisvos kūrybiškos atmosferos ir retai kam iš vaikų nepatinka taip pateikiama muzika. Tačiau aukščiausios kokybės muzikinį ugdymą galima gauti tik specializuotoje institucijoje – muzikos ar meno mokykloje. Nepaisant to, kad būtent čia didesnė tikimybė gauti didžiausią šalutinį mokymosi poveikį, kai kuriais atvejais toks mokymas vertas rizikos. Ypač, jei jūsų vaikas demonstruoja išskirtinius muzikinius gabumus ir svajoja tapti muzikantu. Jei apie tai svajojate ir jūs, tada nedvejokite: bendras tikslingumas ir užsidegimas tikrai nuves į sėkmę. Tik svarbu, kad jūs savo jaunajam talentui būtumėte ne šuo Cerberis, o įkvėpimo Mūza.

Daugelį abejojančių tėvų gąsdina tokios ankstyvas vaiko muzikinis profesinis orientavimas. Taip jau yra, kad muzikos mokykla turi siaurą specializaciją ir jos pagrindinis tikslas yra paruošti muzikos profesionalus. Čia pagrindinis dalykas yra „specialybė“ (kaip suaugusiųjų) – tai mokymasis groti tam tikru muzikos instrumentu.

Likusios pamokos – solfedžio, muzikos literatūra, teorija, choras, ansamblis, orkestras – yra kaip pagalbinės. Nors iš tikrųjų iš visų šių disciplinų vertingą pagalbinį vaidmenį atlieka tik solfedžio. Šis italų kilmės žodis šurpą sukelia net tiems, kurie muzikos niekada nestudijavo, yra kilęs iš dviejų natų pavadinimų – Sol ir Fa. Solfedžio – tai klausos vystymo pratimų sistema, panaši į mankštą sporte ar baleto pratimus prie turėklo. Solfedžio niekas nemėgsta – išskyrus tuos laiminguosius, kurie turi absoliučią klausą. Jei solfedžio stipriai nuodija jūsų vaiko gyvenimą, nuraminkite jį ir paaiškinkite, kad tai yra tik neišvengiama blogybė. Net ne blogis, ir tik maža problema, niekniekis.

Daugelis muzikos mokyklos mokytojų deklaruoja savo liberalas pažiūras: nori – tapsi tikru muzikantu, nori – liksi tiesiog muzikaliai išsilavinusiu mėgėju. Iš tiesų yra kiek kitaip – silpnas mokinys klasėje yra mokytojo gėda. Tuo tarpu mokytojas, kurio mokiniai tęsia profesinį muzikinį išsilavinimą, naudojami lyderiaujančio mokytojo šlove.

Leiskite jums paaiškinti: silpnas mokinys – tai vidutinių gebėjimų, nepasiduodantis griežtam muštrui vaikas. Gabus tokių pačių charakteristikų mokinys – tai piktybiškas tinginys. Jei į pirmą, anksčiau ar vėliau, numojama ranka ir jis paliekamas ramybėje, tai antrąjį „spaudžia“ iki galo. Ir dažnai pasiekama pergalė. Taigi, jūs turėtumėte žinoti: muzikos mokykla – tai rimta įstaiga, ne tiems, kurie abejoja. Vaikai iš čia išeina arba profesionalai, arba muzikos nekentėjai.

Beje, dar vienas svarbus šios neapykantos muzikai sukėlėjas yra mokymo konservatyvumas. Visus septynis metus mokinius moko „senos geros klasikos“. Dauguma šios mokyklos mokytojų buvo auklėjami XIX-ojo amžiaus muzikinėmis tradicijomis. Jiems sunku suprasti šiuolaikinę muzikinę kalbą, jau nekalbant apie tokius muzikinius pokalbius su mokiniais. Šiandien gyvenantiems XXI amžiaus vaikams XX a. – jau beveik klasika. Praeities muzikos šedevrai jiems – tik puikus muziejaus eksponatas.

Tiesą sakant, muzikos pamokose, jei lygintume su kitomis, ypač skausmingai reaguojama į raginimus, perdėtą spaudimą. Juk pagal savo pobūdį muzika turėtų atnešti estetinį pasitenkinimą, malonumą. Ir norėtusi studijuoti muziką su malonumu. Priešingu atveju, kokia viso to prasmė? Žinoma, muzikinis malonumas – tai ne pasyvus poilsis ar ausį džiuginantį pramoga. Yra žinoma, kad meilė muzikai didėja proporcingai gerėjant veiklos rezultatams ir klausos suvokimo įgūdžiams. Tačiau ši emocija negali būti pažadinta niuksais. Neįmanoma mėgautis prievarta, negalima versti mylėti muziką. Bet sėkmingai galima priversti jos nekęsti. Beje, muzikos nekenčiantis mokinys, iš tiesų nekenčia ne pačios muzikos, o su ja susijusio smurto. Stiprios neigiamos asociacijos nedelsiant išplinta į neapykantą muzikos pamokoms ir muzikai apskritai.

Gerai ketinimais ..?

Taigi, kodėl mes vis dar spaudžiame, verčiame, raginame?

Na, muzikos mokyklų mokytojų ketinimai yra daugmaž suprantami. Jie, kaip sakoma, turi savų interesų. O mes, tėvai?.. Mums gaila išseiktų jėgų, laiko, pinigų. Ir svarbiausia, mes tvirtai įsitikinę vaiko tingumu, o su tuo turi būti kovojama. Mes norime, kad mūsų vaikas kiek įmanoma įgyvendintų savo potencialius gebėjimus. Mes norime, kad vaikas taptų dvasiškai turtingu žmogumi, ir esame tikri, kad muzika neabejotinai prie to prisidės. „Mes norime jam tik gero! Jis vėliau dar „ačiū“ mums pasakys!“

Daugeliui pernelyg globojančių tėvų reiktų sustoti ir atsipeikėti. Juk muzika turi pakylėti morale, o ne sugadinti artimų žmonių santykius. Iš tiesų, suaugęs jūsų vaikas gal būt papriekaištaus, kad nebuvot iki galo tvirti, jo neįtikinot – bet taip atsitinka labai retai. Nes kažkada vaikystėje toks buvo jo pasirinkimas, jo nepriklausomas sprendimas. O gerbiantys savo vaiko pasirinkimą tėvai patys yra verti pagarbos. Skatindami savo vaikus prisiimti atsakomybę už savo gyvenimą, mes suteikiame jiems daugiau nei meno užsiėmimai. Galų gale, jei tik norite, įvaldyti grojimą muzikos instrumentu įmanoma bet kokiame amžiuje. Juolab, kad suaugusio žmogaus pusėje ir didelė patirtis, ir tvirta valia, ir gebėjimas ilgą laiką susikaupti, ir gebėjimas sistemingai ir kryptingai dirbti.

Taigi, ar yra taikus, nesmurtinis būdas tapti muzikantu? Taip, yra.

Tiems, kurie turi rimtų muzikinių ketinimų, yra svarbu rasti Mokytoją. Tikrą muzikantą, kuris viso mokymosi proceso metu mokiniui kels kūrybinį susižavėjimą ir pagarbą, kuris taps jam puikiu ir sektinu pavyzdžiu. Būtent, sveikas kūrybinis pavydas neleis atsipalaiduoti ir skatins viską padaryti „šimtu procentų“. Bet svarbiausia, ilgame ir sunkiame kelyje į profesionalus leis nenužudyti savyje muzikos mėgėjo.

Jei jūsų vaikas neketina rinktis muzikos kaip savo gyvenimo kelio, bet turi didelį muzikinių įspūdžių poreikį, paskatinkite jį pasirinkti demokratišką, įdomią ir šiuolaikišką instituciją, kažką panašaus į muzikinį teatrą, džiazo studiją ar mėgėjų vaikų ansamblių, chorą. Gerai būtų, jei tokie muzikos užsiėmimai būtų kiek panašūs į pramogą ar žaidimą. Juk svarbu ne tik išmokti gerai groti muzikos instrumentu, bet ir sužadinti savyje meilę muzikai, kūrybiškumą, kūrybinio požiūrio į gyvenimą poreikį. Kūrybiškumas ir nuobodulys – tai du nesuderinami dalykai.

Šaltinis: Уроки музыки - от любви до ненависти – один шаг

<http://puzyaka.ru/advices/raznoye/uroki-muzyki-ot-lyubvi-do-nenavisti-odin-shag/t35927>

Vertė Rūta Budinavičienė